

Asia: VN/31658/2024

Lausuntopyyntö: Luonnos hallituksen esitykseksi eräiden tekoälyjärjestelmien valvonnasta annetun lain muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset kommentit hallituksen esitysluonnoksesta.

Jos organisaationne toimii tekoälyjärjestelmien markkinavalvontaviranomaisena, mitkä ovat näkemyksenne hallituksen esityksen luonnoksen 4.2.7. kappaleeseen ”Tiedonhallinnan muutosvaikutukset” organisaationne koskevan tiedonhallinnan osalta?

Ammattiosaamisen kehittämissyhdistys AMKE ry tarkastelee luonnosta ammatillisen koulutuksen järjestäjien näkökulmasta.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lakia eräiden tekoälyjärjestelmien valvonnasta. Esityksen tavoitteena on säätää kansallisesta lainsäädännöstä EU:n tekoälyasetuksen täydentämiseksi.

Esityksessä säädettäisiin mm. tekoälyn sääntelyn testiympäristön perustamisesta kansallisesti sekä siihen liittyvistä viranomaistehtävistä ja menettelyistä.

AMKE kannattaa ehdotusta siitä, että Liikenne- ja viestintävirasto perustaa tekoälyn sääntelyn testiympäristön. AMKE pitää perusteltuna, että tekoälyjärjestelmien toimivaltaisille markkinavalvontaviranomaisille ja muille viranomaisille asetetaan tekoälyn sääntelyn testiympäristöön liittyviä tehtäviä.

Viranomaisilta saatuihin alustaviin kustannusarvioihin liittyy kuitenkin merkittäviä epävarmuuksia. Käytettävissä ei ole esimerkiksi ollut luotettavia arvioita siitä, paljonko asetuksen soveltamisalaan kuuluvia tai tarkemmin suuririskisiä tekoälyjärjestelmiä on kehitteillä tai tulossa testaukseen perustettavaan sääntelyn testiympäristöön.

AMKE ehdottaa, että opetus- ja kulttuuriministeriö toteuttaa omalla hallinnonalallaan vaikutusarvioinnin tekoälyn valvontakäytäntöjen muuttamisesta.

Ammatillisen koulutuksen järjestäjien on pystyttävä rakentamaan toimintaansa arvioinnin pohjalle. Tämä auttaa järjestäjiä tunnistamaan henkilöstöltä edellytettävää osaamista.

Ammatillisen koulutuksen järjestäjät kokevat myös suurta epävarmuutta siitä, missä määrin esimerkiksi osaamisen hankkimisen tueksi kehitettävät tekoälyjärjestelmät, kuten chatbotit, voivat olla suuririskisiä. Kansallisella tasolla on siksi tarpeen määritellä tarkemmin esimerkkien avulla käsitettä ”koulutuksen suuririskiset tekoälyjärjestelmät”.

Pahlman Peter
Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry